

**ЛЬВІВСЬКА КОМЕРЦІЙНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ ЛКА**

РОЗВИТОК ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І КОНТРОЛЮ В УМОВАХ СВІТОВИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції

**Львів
29 березня 2013 року**

Хоруженко О.І, Ціна та її вплив на зміни у власному капіталі підприємства.....	65
Цветкова Н. М. Організація обліку: проблеми і напрями розвитку.....	67
Юрченко О. А. Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти та удосконалення їх обліку.....	70

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ ПІДПРИЄМСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ

Карпенко Д. В. Облікове забезпечення стратегічного розвитку підприємств ресторанного господарства споживчої кооперації.....	74
Чабанюк О. М., Поп Т. В. Організація контролю розрахунків на підприємствах споживчої кооперації.....	77

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК І КОНТРОЛІНГ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Куцик П. О. Контролінг в управлінні вартістю підприємства: теоретичний аспект.....	80
Бондарук Т. Г. Бюджетування, орієнтоване на результат: перспективи впровадження.....	83
Скрипник М.І. Проблеми управлінського обліку як функції управління ...	86
Бортнікова О.О. Управлінський облік використання техніки у сільськогосподарських підприємствах.....	90
Воронко О.С. Проблеми управління дебіторською та кредиторською заборгованістю в сучасних умовах.....	93
Карпенко О. В., Лебедев О. М. Модулювання як елемент методичного інструментарію управлінського обліку.....	96
Кузьмінська К. І. Управлінська звітність у системі управління підприємством.....	99
Любимов М. О., Кулик В. А. Формування облікової політики підприємства щодо управлінського обліку.....	102
Полянська О.А. Проблемні питання автоматизації процесу бюджетування на вітчизняних підприємствах.....	105
Тищенко В. В. Контролінг у системі управління фінансовою стійкістю м'ясопереробних підприємств.....	108

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КОНТРОЛЮ І КОНТРОЛЮ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Бойко Р.В., Бунда О.М. Організація системи внутрішньогосподарського контролю у будівництві.....	111
Воронко Р.М. Внутрішній контроль на підприємстві та його регламентація	115
Ільченко О.О. Організація і проведення інвентаризації: проблеми та напрями вдосконалення.....	118
Медвідь Л. Г., Говда Г. А. Організація внутрішнього контролю витрату мисливських господарств.....	120

/ енчук Т.Я. Організація внутрішнього контролю витрат на дослідження і розробки.....

СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АУДИТУ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Корінько М. Д. Планування в аудиті: сутність і проблеми.....	126
Бернацька Н. Р. Застосування логістичного аудиту на підприємстві.....	129
Душко З. О. Еволюція законодавчої бази аудиторської діяльності в :.....	•?

Ільченко О.О. Аудиторські послуги в Україні: накопичення проблем із розвитком.....	136
Петраковська О. В. Аудит фінансових результатів діяльності банку: мета і завдання.....	138

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Ієрасименко Т. О. Функції економічного аналізу: сучасна інтерпретація	142
Іринів Б.В. Проблеми розвитку економічного аналізу торговельної діяльності.....	145
Калайтан Т.В. Особливості використання функціонально-вартісного аналізу в процесі інноваційної діяльності підприємств.....	148
Козак А.А., Киселева Е.А. Особенности налогообложения банковской деятельности в Украине.....	150
Мазуренко О.М. Економічна суть та концептуальні основи стратегічного інвестиційного аналізу.....	153
Момотюк Л. Є. Статистика державних фінансів: проблеми розробки показників.....	155
Остапенко Н. В. Аналіз економічної безпеки підприємств торгівлі.....	158
Окриньковський Р. М., Процевят О. С. Фактори та умови формування інвестиційної привабливості підприємства.....	160
Щолокова Т. В. Аналіз і кількісна оцінка ризиків в універсальних логістичних системах.....	163
Яремко А. О. Деякі аспекти комплексного компаративного аналізу торговельних підприємств в інтер'єрних умовах.....	166

СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІЗ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І КОНТРОЛЮ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Іпантелеєв В. П. Уміння додавати та віднімати як запорука успіху професіонала-бухгалтера.....	168
Іладких Т. В., Подольська В. О., Яріш О. В. Сучасні проблеми підготовки фахівців при вивченні обліково-аналітичних дисциплін в умовах запровадження дистанційного навчання.....	173

Карпенко О. В.
*к.с.н, професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків,
 Полтавський університет економіки і торгівлі,*
 Лебедев О. М.
*д.е.і, професор, професор кафедри корпоративного управління,
 Фінансовий університет при Уряді Російської Федерації*

МОДЕЛЮВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ МЕТОДИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Управлінський облік є складною і багатогранною системою знань (наукою), яку має свій предмет і метод. На нашу думку, під методом управлінського обліку необхідно розуміти систему прийомів (способів, інструментів), що забезпечують вивчення витрат та доходів за різними сегментами діяльності з точки зору ефективності бізнесу, реалізації стратегії та місії підприємства. В умовах неповної інформації про процеси важливо вміти передбачити проблемні ситуації і можливості їх подолання, мати розроблені алгоритми поведінки.

Моделювання економічних явищ і процесів дозволяє отримати чітке уявлення про суб'єкти господарювання, охарактеризувати і кількісно описувати його внутрішню структуру і зовнішні зв'язки. Побудова моделі і вибір методу вирішення економічної задачі необхідні для функціонування індикативної і імперативної підсистем управління.

Оскільки в управлінні об'єктивно присутня специфіка багаторазової рефлексії, то важливою частиною процесу управління є прогнозування. Тому концепція моделювання має відповідати завданням індикативного управління - прогнозування починається з виявлення вихідного стану, тенденцій розвитку та завершується прогностичною моделлю очікуваного або необхідного стану.

Для того, щоб управляти процесом, необхідно встановити ступінь складності досліджуваного об'єкту, виділити концептуальну структуру, що об'єднує фактори, котрі існували в минулому, є присутніми в сьогоденні і визначають майбутній розвиток.

Однією з центральних проблем багатьох підприємств є забезпечення єдиних стандартів якості у всіх економічних одиницях, в тому числі територіально віддалених. Стійко відтворюваний результат може бути отриманий стійко відтворюваною взаємодією - в цьому полягає сенс існування імперативної підсистеми управління. Такий підхід може бути реалізований при жорсткому зовнішньому або внутрішньому розподілі ролей, ресурсів, повноважень, що вимагає відповідної ідентифікації. У цьому контексті мета

економічної системи (організації) полягає у створенні та дотриманні відповідних стандартів.

Управління неможливо без елементів інформаційного та мотиваційного характеру, основу яких формують у системі управлінського обліку. Внутрішні управлінські звіти повинні розкривати результати проведення аналітичної і ймовірної оцінки розвитку подій, тенденцій, виявлення зв'язків і ікономічностей через призму витрат та доходів, створюючи основу для прийняття стратегічних, тактичних та оперативних рішень. З цих позицій особливу важливість набувають можливості застосування економіко-математичних методів, що дозволяють виявити суттєві зв'язки і тенденції для формування якісної інформаційної основи для прийняття управлінських рішень. Предметом наукових дискусій залишається цільова спрямованість економічного механізму управління, котра зумовлює необхідність розробки концепції моделювання діяльності підприємств. Остання покликана сформувати систему пріоритетів і підтримувати функцію випереджального впливу індикативної підсистеми управління.

Сутність запропонованої концепції моделювання полягає в тому, що вона дозволяє здійснювати пошук рішень у слабоформалізованих ситуаціях при неповній інформації про господарсько-фінансові процеси. Завданням управлінського обліку є передбачення проблемних ситуацій і розробка заходів для їх подолання. На основі відповідним чином генерованої інформації мають бути заздалегідь розроблені сценарії, алгоритми можливої поведінки.

Як показав аналіз, до негативних змін у зовнішньому середовищі найбільш уразливими стали підприємства, котрі були не здатні забезпечувати збалансованість активів і пасивів, доходів і витрат. Концепція базується на виділенні низки завдань концептуального характеру та відповідних груп моделей: забезпечення збалансованості джерел і ресурсів, ресурсів і обсягів діяльності, доходів і витрат; коштів, що спрямовуються на цілі споживання і накопичення. У рамках вирішення цих концептуальних завдань необхідно забезпечити порівнянність предметних сфер, концептів, інструментарію, а також передбачити можливість конвертації результатів моделювання, узгодження входів-виходів конкретних моделей.

Спочатку доцільно виділити концепти локального характеру: вхідні і вихідні потоки, запаси, змінні та постійні витрати, статичні і динамічні пропорції, індикатори, планові завдання, нормативи. На цій основі, шляхом когнітивної оцінки повторів, необхідно виявити загальні концепти: цілі, ресурси, результати, з наступним уточненням цих понять. Концепти кожної предметної сфери та сукупності моделей в цілому утворюють систему - сукупність, що характеризується властивостями унікальності, повноти, достовірності, несуперечності.

Кожен із концептів повинен бути виражений групою ознак, що піддаються виміру. Вироблення та реалізація концепції моделювання діяльності організацій дозволяє систематизувати економічну роботу, забезпечити персонал чіткими орієнтирами. У рамках імперативної підсистеми управління важливо утримання норм і досягнутих стандартів, що підвищує роль детермінованого моделювання

- ефективного засобу формалізації зв'язку економічних показників; воно є основою для кількісної оцінки ролі окремих факторів у динаміці зміни результативної ознаки. Детерміноване моделювання факторних систем обмежується наявністю прямих зв'язків між ознаками, що досліджуються. Розмах кількісних змін економічних показників діяльності організації можна з'ясувати тільки на основі стохастичного аналізу емпірично отриманих даних. Стохастичний аналіз спрямований на вивчення непрямих зв'язків, він виступає в якості інструменту поглиблення аналізу факторів, за якими не можна побудувати детерміновану модель.

Стохастичне моделювання факторних систем взаємозв'язків окремих сторін господарської діяльності організації спирається на узагальнення закономірностей варіювання значень економічних показників - кількісних характеристик детермінант та результатів господарської діяльності. Особливе значення при цьому набуває оцінка кореляції між показниками, оцінка статистичної значущості зв'язків, регресійний аналіз, виявлення параметрів періодичних коливань.

Така концепція моделювання здатна забезпечити адекватність ідей, методів і способів подання знань у всій сукупності розв'язуваних завдань, що потребують відповідного інформаційного забезпечення. У рамках апробації кожної моделі, і, їх сукупності, необхідно провести аналіз функціонування системи в умовах розширення інформації, дослідження можливостей системи в вирішенні більш широкого кола завдань. Таким чином, застосування моделювання дозволить зробити більш якісним інформаційне забезпечення прийняття рішень.

Кузьмінська К. І.
асистент кафедри
бухгалтерського обліку,
Львівська комерційна академія

УПРАВЛІНСЬКА ЗВІТНІСТЬ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Прийняття виважених та своєчасних управлінських рішень на всіх рівнях менеджменту здійснюють на основі точної, достовірної, оперативної та в доступній формі поданої інформації фінансового і не фінансового характеру. Саме сукупність форм подання такої інформації утворюють систему управлінської (внутрішньогосподарської) звітності.

Проблеми запровадження управлінської звітності та її значення в розвитку підприємства досліджували багато вітчизняних і зарубіжних учених: П. И. Атамас, І. О. Бланк, Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, Г. Г. Кірейцев та ін. Проте різні науковці трактують поняття управлінської звітності по-різному. Так, В. С. Лень, В. В. Гливенко стверджують, що звітність - це система узагальнених і взаємопов'язаних економічних показників поточного обліку, які характеризують результати діяльності підприємства за визначений період [1, с. 5]. Ю. А. Верига поняття "звітність" характеризує як систему узагальнюючих та взаємопов'язаних показників, яка подається у вигляді різного типу таблиць та текстового матеріалу, за допомогою яких визначається фінансовий стан, результати діяльності підприємств тощо [2]. Таким чином, поняття та зміст звітності науковці розглядають, з одного боку, як елемент бухгалтерського обліку (метод узагальнення і подання інформації про результати діяльності підприємства), а з іншого - як джерело економічної інформації про фінансовий стан, виробничу та фінансово-господарську діяльність підприємства.

На нашу думку, під внутрішньогосподарською звітністю варто розуміти комплекс взаємопов'язаних даних та згрупованих розрахункових показників, які характеризують господарську діяльність підприємства в цілому та у розрізі його структурних одиниць. Вона спрямована на забезпечення внутрішніх користувачів якісною обліковою інформацією, необхідною для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Система управлінської звітності забезпечує обернений зв'язок між менеджерами різних рівнів управління підприємством та об'єктами управління (виробничими і допоміжними структурними підрозділами). Тобто вона повинна бути сформована таким чином, щоб відображати рух матеріальних і фінансових потоків між центрами відповідальності та підприємством у цілому, порядок розрахунків і характер внутрішньогосподарських відносин, забезпечувати інформаційну базу для локальних господарських рішень, контроль і оцінку результатів діяльності центрів відповідальності. Тому її формування являється однією із основних проблем для багатьох керівників підприємств. Часто це